

บทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติ
ตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

รัชณี พุทธาสมศรี*
ศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์**
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรในการวิจัยคือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติอ้างอิง

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการที่เกี่ยวกับงานวิชาการและการเรียนการสอน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการที่เกี่ยวกับงานกิจกรรมทั่วไป จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ระหว่างกลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มครูไม่แตกต่างกัน ส่วนผลการเปรียบเทียบระหว่างประสบการณ์และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1. บทนำ

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองนั้นสิ่งที่สำคัญที่ต้องพัฒนา คือ การศึกษา ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 (3) ได้กล่าวไว้ว่าการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกๆระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร

*นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา

** ที่ปรึกษางานวิทยานิพนธ์

*** ที่ปรึกษางานวิทยานิพนธ์ร่วม

ทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ดังนั้นการกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณของวิชาชีพครูจึงเป็นการรักษามาตรฐานการประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ให้เป็นไปตามมาตรฐานและยกระดับวิชาชีพให้สูงขึ้น การพัฒนาครูควรดำเนินการอย่างสม่ำเสมอเพราะครูเป็นผู้มีหน้าที่ปลูกฝังอบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและคำพูดที่มักพูดกันว่า ตัวอย่างที่ดีมีค่ากว่าคำสอน (จรรยาพร ธรณินทร์, 2550) ครูจึงจำเป็นต้องมีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูเพื่อจะได้เป็นตัวอย่างที่ดี หรือสามารถปลูกฝังกล่อมเกลาลูกศิษย์ให้เป็นคนดีได้ คนที่จะประกอบอาชีพครูจึงควรเป็นบุคคลที่มีความศรัทธาในอาชีพครู มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ เป็นสิ่งที่ครูทุกคนต้องยึดถือและปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2547 มาตรา 62 กำหนดไว้ว่า “การแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาต้องคำนึงถึงความประพฤติด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ คุณภาพของผลงานที่ปฏิบัติและประวัติการรับราชการ”

การปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพของครูจึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนซึ่งนอกจากครูจะต้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนก็ถือว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา เห็นได้จากการกำหนดให้ผู้ซึ่งรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาจะต้องประพฤติปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพตามที่กำหนดในข้อบังคับคุรุสภาซึ่งกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ) ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม ซึ่งมีแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ เป็นกรอบแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนตามแบบแผนที่พึงประสงค์ รวมทั้งมีมาตรการและกระบวนการให้ความเป็นธรรม กรณีที่ผู้ประกอบวิชาชีพประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพเพื่อเป็นหลักประกันให้ผู้รับบริการเกิดความเชื่อมั่นว่าเยาวชนของชาติจะได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ (สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น.43)

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ตามความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครู

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ระหว่างหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครู ประสพการณ์ในการทำงาน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้

3. สมมติฐานการวิจัย

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครู ที่มีตำแหน่ง ประสพการณ์ทำงาน และ สังกัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู แตกต่างกัน

4. อุปกรณ์และวิธีการดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารระดับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 5,377 คน จากจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น จำนวน 67 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ได้จำนวน 11 โรงเรียน และผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนๆ ละ 24 คน ตามตำแหน่งในโรงเรียน คือ ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โรงเรียน ละ 8 คน และ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 2 คน รวมจำนวนตัวอย่าง 264 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด (Open - ended) เป็นเครื่องมือในการวิจัย ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนจำนวน 255 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.59 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น พบว่า ข้อคำถามด้านบทบาทในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าอัลฟา (Alpha) = .96

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) สถิติทดสอบ t-test และ F- test (Anova) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 ดังนี้

5.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการที่เกี่ยวกับงานวิชาการและการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ($\bar{X} = 4.44$) และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.44$) ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 ผลการทดสอบสมมติฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูระหว่างกลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มครู พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูทั้ง 6 ด้าน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ระหว่างประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ทั้ง 6 ด้าน พบว่า โดยรวม ทั้ง 3 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านที่ 1- 5 ส่วนด้านที่ 6 มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และระหว่างกลุ่มสาระกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า บทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูทั้ง 6 ด้าน เปรียบเทียบความแตกต่างการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู จากการศึกษา พบว่า

1) บทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระ พบว่า ควรสนับสนุนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยบูรณาการกับเนื้อหาวิชาที่เรียน จัดค่ายวิชาการเพื่อพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนจัดกิจกรรมประกวดแข่งขันภายนอก ให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนมากขึ้น แจกข้อมูลข่าวสารให้ครูรู้และทันต่อเหตุการณ์ แบ่งหน้าที่การทำงานให้ครูในกลุ่มสาระตามโครงสร้างการทำงานของโรงเรียน ให้ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ส่วนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรปฏิบัติตนโดยวางตัวให้เป็นกลาง และเป็นธรรม

2) บทบาทของกลุ่มครู พบว่าควรประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีกับกระบวนการเรียนการสอนให้มากกว่านี้เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนน่าสนใจและสร้างความเข้าใจแก่นักเรียนในด้านเนื้อหาวิชามากยิ่งขึ้น และควรสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่ผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์และควรจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมเป็นรายบุคคล

6. การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการและการเรียนการสอนด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับงานกิจกรรมทั่วไป จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพและจรรยาบรรณต่อสังคม พบว่า โดยรวม มีการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 52 ที่กำหนดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงโดยครูต้องประพฤติตนอยู่ภายใต้กฎ กติกา ของอาชีพและมากด้วยคุณธรรม จริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีตามที่สังคมคาดหวังและยอมรับเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกศิษย์และการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู นอกจากนี้ยังสอดคล้องผลการวิจัยของศิริมา จังพนาสิน (2548 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่องการพัฒนาจรรยาบรรณครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่าครูโรงเรียนเอกชนมีจรรยาบรรณครูอยู่ในระดับมากที่สุดและนุชรรัตน์ คันธหัตถิ (2542 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูประถมศึกษาตามทฤษฎีของผู้บริหารสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาซึ่งพบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูทุกด้าน

จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูทั้ง 6 ด้านระหว่างกลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มครูโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มครูนั่นผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าไม่ว่าจะเป็นกลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มครู ต่างก็เห็นสอดคล้องกันว่าบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ทั้ง 6 ด้าน มีความสำคัญและมีการปฏิบัติมากที่สุด แต่อย่างไรก็ดี การที่กลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มครู อาจเป็นเพราะว่าตนเองอยู่ในฐานะผู้บริหารซึ่งอยู่ในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง สามารถมองเห็นว่าตนเองได้ดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูอย่างชัดเจน ในขณะที่กลุ่มครูเป็นผู้ปฏิบัติตามบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูเท่านั้น

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูทั้ง 6 ด้าน ระหว่างกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน คือ กลุ่มที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี กลุ่มที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ทั้ง 6 ด้าน พบว่า โดยรวมทั้ง 3 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยกลุ่มที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ผลการวิจัยนี้แสดงว่าทั้งกลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มครูที่มีประสบการณ์การดำรงตำแหน่งมากกว่า 5 ปีขึ้นไปเห็นความสำคัญและเห็นบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูอย่างชัดเจนอาจเป็นเพราะทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าวมีประสบการณ์สูงกว่า ในขณะที่กลุ่มที่เพิ่มทำงานใหม่และมีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี อาจมองเห็นไม่เห็นปัญหาหรือไม่ทราบบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูชัดเจน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูทั้ง 6 ด้านระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ 7 กลุ่มฯ มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ผลการวิจัยนี้แสดงว่ากลุ่มหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มครูส่วนใหญ่มองเห็นบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูอย่างชัดเจน และแม้ว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์จะมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นแต่ก็อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

7. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ดังนี้

1) ประเด็นในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูทั้ง 6 ด้านที่ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ ควรนำมาพิจารณาเป็นจุดเน้นซึ่งได้จากมีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติที่ต่ำสุดในแต่ละด้านตามความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครู โดยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1) ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ได้แก่ การสนับสนุนให้มีหนังสือพิมพ์ วารสาร บทความ ข่าวสารเกี่ยวกับงานวิชาการและสื่ออินเทอร์เน็ตสำหรับครูได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มขึ้น และส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในสาขาวิชาการในระดับสูงขึ้น เพื่อให้ครูได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเอง

1.2) ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ได้แก่ การให้ความกระจ่างกับคณะครูอย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ในกรณีที่มีปัญหา หรือ ข้อสงสัย หรือ ข่าวน่าสนใจ เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษา

1.3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการที่เกี่ยวกับงานวิชาการและการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดโครงการให้ครูมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัย และการร่วมมือกับครูวิเคราะห์จุดอ่อน หาสาเหตุการเกิดปัญหาเพื่อพัฒนานักเรียน ซึ่งการส่งเสริมด้านนี้จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง

1.4) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการที่เกี่ยวกับงานกิจกรรมทั่วไป ได้แก่ สนับสนุนให้ครูจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน และ แนะนำให้ครูวิเคราะห์ความสามารถของนักเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามศักยภาพด้วยความจริงใจ

1.5) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ได้แก่ การพัฒนาแนวทางประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ที่มีประโยชน์ให้ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้รับทราบข้อมูล และการให้กำลังใจ ช่วยเหลือเพื่อนครูเมื่อมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติราชการและเรื่องส่วนตัว

1.6) ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ได้แก่ การจัดโครงการและสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พัฒนาภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น และ การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นที่มีความรู้ด้านต่างๆ มาให้ความรู้กับนักเรียนในโรงเรียน

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ มีบทบาทในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูของครูในแต่ละกลุ่มสาระอย่างชัดเจน โดยอาจมีการนำนโยบายดังกล่าวไปทำเป็นแผนปฏิบัติในระดับสถานศึกษา และมีการติดตามประเมินผลเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขอย่างเหมาะสมเป็นระยะ ๆ

3) สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ มีบทบาทในการทำหน้าที่ส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยให้กำหนดเป็นแผนงานหรือแผนปฏิบัติในแต่ละปีของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างเป็นทางการต่อผู้บริหารสถานศึกษา

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กรมศาสนา. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2552). รวมกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สไตลส์รีเอทีฟเอน์ส์ จำกัด.
- สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติกร. (2554). คู่มือเส้นทางครุมืออาชีพสำหรับครูผู้ช่วย. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

บทความ

- จรววยพร ธรณินทร์. (2550). เอกสารประกอบการบรรยายในการประชุมโครงการกฎหมายสำหรับผู้บริหารตามหลักธรรมาภิบาล. สำนักงาน ก.ค.ศ.
- ธัญลักษณ์ รุจิภักดิ์. (2555) โครงการจริยธรรมในวิชาชีพครู “จริยธรรมวิชาชีพครู”. เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 13 พ.ย. 2555 (กรอบข่าย)

วิทยานิพนธ์

- จักรพงษ์ ทัพขาว. (2531). บทบาทการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ เขตการศึกษา 9 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี พุทธเจริญ. (2542). บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาจรรยาบรรณครูในสังกัดเทศบาล (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นุชรรัตน์ คันทัดดี. (2542). การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูประถมศึกษาตามทรรศนะของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท) มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประเวทย์ สนพลอย. (2548). จรรยาบรรณของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

- พิทยาพล เสนาไชย. (2542). การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์)
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริมา จังพนาสิน. (2548). การพัฒนาจรรยาบรรณครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุทัศน์ บุญโถม. (2538). พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์).
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.